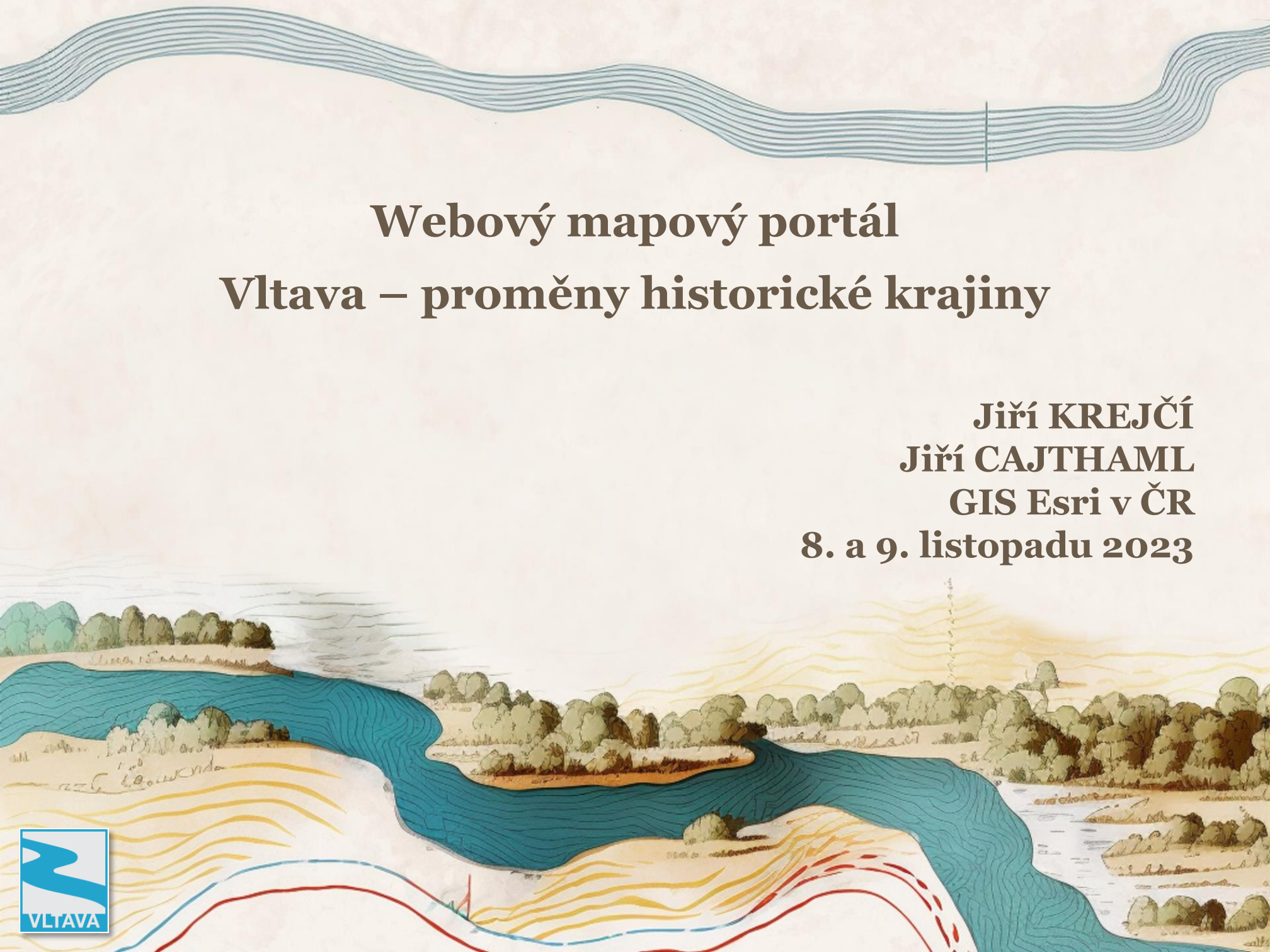

Webový mapový portál Vltava – proměny historické krajiny

**Jiří KREJČÍ
Jiří CAJTHAML
GIS Esri v ČR
8. a 9. listopadu 2023**

Webový mapový portál

-
- * **komplexní informační systém**
 - * **prezentace výstupů projektu**
 - * **veřejně přístupný a interaktivní**
 - * **provázaný s dalšími zdroji**

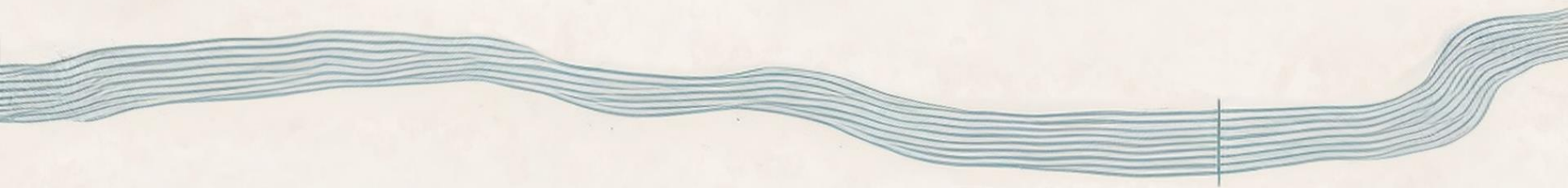
Mapové aplikace – 2D a 3D přístup

- * **2D mapová aplikace**
- * **3D mapová aplikace (scéna)**
- * **2D / 3D synchronizovaná mapová aplikace**
- * **dvě 2D synchronizovaná okna**

Technologie

- * **ESRI**
 - * **HTML, CSS, JavaScript a PHP**
-

Obsah

Objekty

- * vodohospodářské, dopravní, hospodářské, sakrální, turistické,
- * sídla
- * lokalizované a popsané
- * doplnění dalších podkladů, zdrojů a externích odkazů
- * cca 1200 záznamů

Fotografie

- * lokalizované a popsané
- * cca 2000 fotografií

Obsah

Mapové vrstvy

- * Stabilní katastr, Státní mapa odvozená, Základní mapa ČR
- * land-use
- * ortofota
- * mapy toku
- * topografická mapová díla

Časové roviny

- * cca 1840
- * cca 1950
- * současnost

Webový portál

Vltava – proměny historické krajiny

MAPOVÉ APLIKACE ▾

TÉMATY ▾

O PROJEKTU

HLAVNÍ VÝSTUPY

Mapový portál

Workshop
"ZPRACOVÁNÍ STARÝCH MAP VLTAVY"

Výstava

Specializované mapy

Workshop
"3D REKONSTRUKCE HISTORICKÉHO ÚDOLÍ
VLTAVY"

Monografie

TÉMATY

Mapy

Fotografie

Webový portál

PROMĚNY KRAJINY PODĚL VLTAVY

Krajina podél řeky Vltavy v části jejího horního a středního toku prošla ve 20. století mnoha změnami. Vltava v našem pojetí je především spojnicí jižních a středních Čech a protéká v těchto regionech mnoha různorodými oblastmi. K porozumění proměn krajiny podél břehů řeky tak nemůžeme použít obvykle zažitě principy regionálního rozlišení, jako je zdůraznění rozdílů mezi jádry a periferiemi či vnitrozemím a pohraničím. Sledované území zahrnuje horské a podhorské oblasti Šumavy, pahorkatiny na pomezí jižních a středních Čech i hustě osídlené a intenzivně rekreačně využívané oblasti v širším zázemí hlavního města Prahy. Ve vývoji krajiny a osídlení různých částí sledovaného území proto existují zřetelné odlišnosti. Jsou zde jak oblasti, ve kterých byla krajina a její struktura v průběhu posledních přibližně 150 let relativně stabilní, ale stejně tak i oblasti, kde se krajina významně proměnila. Přičemž ne všechny změny musely souviset s výstavbou soustavy vodních děl známou pod označením Vltavská kaskáda, i když v souvislosti s výstavbou velkých vodních děl mnohde z krajiny zmizely její ikonické části, které byly součástí identity celých oblastí (jako byly např. Svatojánské proudy či tzv. Srdece Vltavy). Změny místní krajiny souvisely i s proměnami širších podmínek v regionech, kterými Vltava protéká. To je patrné z analýzy změn počtu obyvatel na úrovni jednotlivých částí obcí, kdy v některých oblastech podél řeky se počet trvale bydlících obyvatel výrazně zvýšil, především v okolí největších center, Českých Budějovic a Prahy. Na většině sledovaného území se však velmi významně snížil, někde i na méně než čtvrtinu oproti stavu v polovině 19. století. K velkému úbytku obyvatel došlo především ve vnějších a vnitřních periferiích, tedy v územích podél částí řeky protékající pohraničím a na pomezí Jihočeského a Středočeského kraje. Vývoj osídlení podél Vltavy tak kopíruje širší diferenciaci osídlení v rámci celého Česka.

Pro bližší porozumění proměnám krajiny a osídlení podél Vltavy se nyní blíže zaměříme na jednotlivé úseky, které se od sebe odlišují právě charakterem dlouhodobých změn, a procesy, které je utvářely. Sledované území podél řeky lze z toho pohledu rozdělit do pěti úseků: 1) pohraniční oblast Lipenska, zahrnující část toku přibližně po město Český Krumlov; 2) Českobudějovicko, zahrnující část toku od Českého Krumlova po Hlubokou nad Vltavou; 3) Vltavotýnsko, zahrnující část toku od Hluboké nad Vltavou po počátek vzdutí vodní nádrže Orlík u Podolska; 4) Střední Povltaví, definované vodními nádržemi Orlík a Slapy; 5) oblast širšího zázemí Prahy od soutoku Vltavy a Sázavy po soutok Vltavy a Berounky.

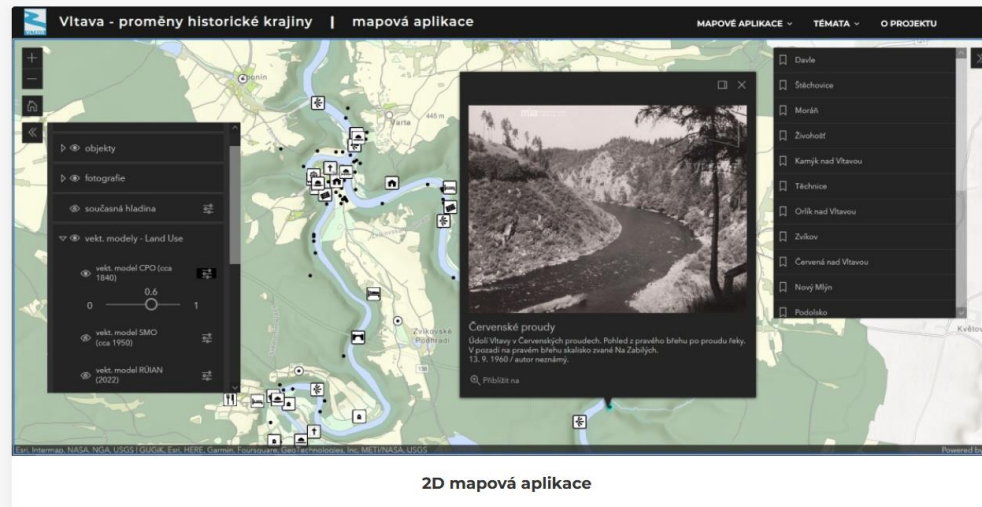
Pohraniční oblast Lipenska

Pohraniční oblast Lipenska představuje území, ve kterém došlo asi k nejvýznamnějším proměnám krajiny a osídlení. Vltavské údolí bylo v tomto úseku ve většině své délky rozlehlou hospodářsky využívanou krajinou bez výraznějších terénních rozdílů. Kromě zemědělství (zejména pěstování lnu, pastevectví) krajina Lipenska formovalo dřevařství, případně těžba rašeliny a využívání dalších přírodních zdrojů. Jde také o dlouhodobě periferní oblast, jejíž vývoj v 2. polovině 20. století ovlivnila výměna obyvatelstva související s odsunem českých Němců. Procesy odsunu a následného dosídlování pohraničí po skončení druhé světové války spojené s téměř úplnou výměnou obyvatelstva znamenaly radikální zásah do místní společnosti a hmotné i nehmotné kultury. Výsledkem bylo vyhlazení velké části horských a pro zemědělství méně příznivých oblastí. Několik stovek sídel bylo zcela opuštěno. Mnohé lokality byly po odsunu využívány bez respektu k jejich původní hodnotě a obyvatelům. Řada prázdných staveb zůstala zachována pouze díky jejich pozdější přeměně na objekty druhého bydlení. Spolu s původními obyvateli byla odsunuta i paměť místní krajiny. Ti, kteří pohraničí dosídlili, si museli vytvářet nový vztah k prostředí, do něhož přišli. Přestože odsun nelze považovat za přímou příčinu mnoha pozdějších populačních, ekonomických, společenských a kulturních změn, náhlým přerušením dlouhodobé kontinuity osídlení a zavedených způsobů života k těmto změnám přispěl. Nové komunity se například utvářely z osídlenců různých etnik a národností zvyklých na vzájemně odlišné společenské a kulturní normy a zvyky. Tato skutečnost stále ovlivňuje dění v pohraničních regionech, kde mohou nastávat spory mezi různými komunitami. Odsun českých Němců stál na počátku komplexních změn krajiny a způsobů života, jejichž výsledkem jsou rozdíly mezi pohraničím a vnitrozemím, stále patrné v organizaci krajiny, populačních a kulturních

Webový portál

Vltava – proměny historické krajiny

MAPOVÉ APLIKACE ▾ TÉMATA ▾ O PROJEKTU

2D mapová aplikace

3D mapová scéna

2D a 3D synchronizovaná okna

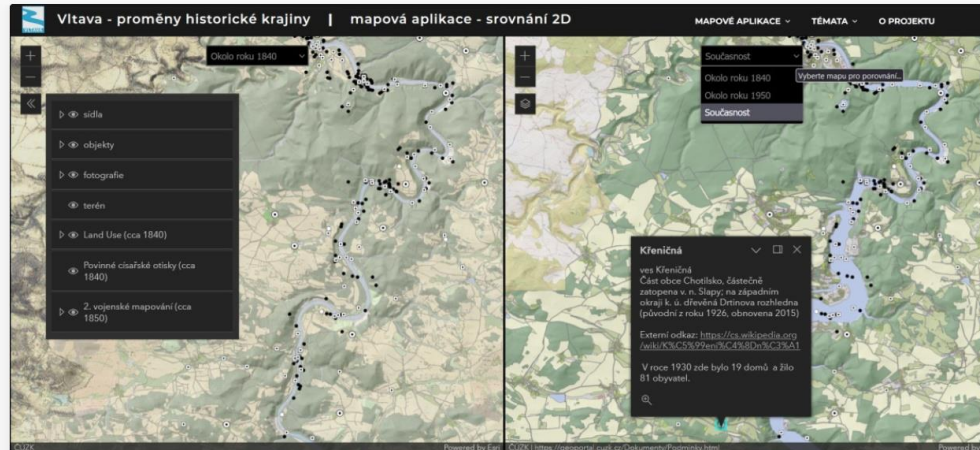
dvě 2D synchronizovaná okna

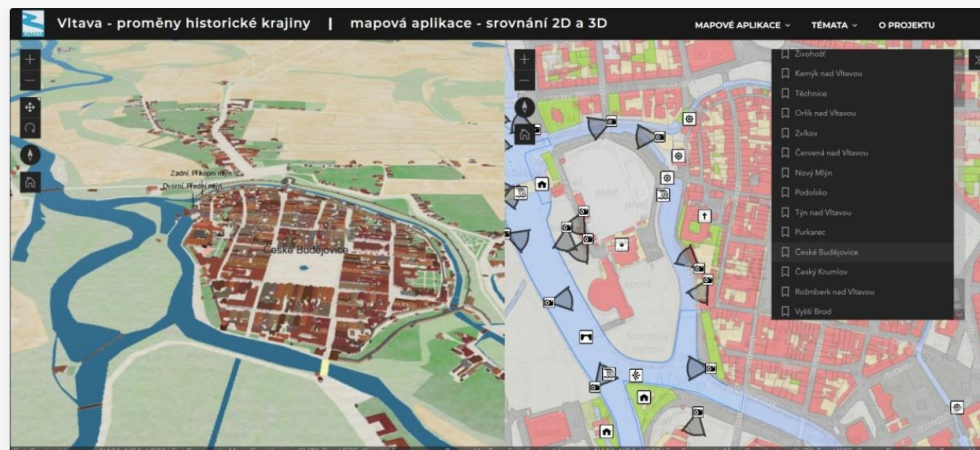
Webový portál

Vltava – proměny historické krajiny

MAPOVÉ APLIKACE ▾ TÉMATA ▾ O PROJEKTU

Dvě 2D synchronizovaná okna

2D / 3D synchronizovaná mapová aplikace

2D mapová aplikace

Vltava - proměny historické krajiny | **mapová aplikace**

[MAPOVÉ APLIKACE](#) [TÉMATÁ](#) [O PROJEKTU](#)

sídla

objekty

fotografie

současná hladina

vekt. modely - Land Use

Císařské povinné otisky (cca 1840)

0

0.91

1

Státní mapa odvozená (cca 1950)

Základní mapa ČR (aktuální) (WMS ČÚZK)

ortofota

mapy toku

topografická mapování

ŽIVOHOŠŤ
Celkový pohled na obec.
kolem 1910 / Antonín Ferdinand Wanner, fotograf Stěchovice / dobová
pohlednice / archiv Vojtěcha Pavelčíka.

Esi Community Maps Contributors, ČÚZK, GUGIK, Esi, HERE, Garmin, Foursquare, GeoTechnologies, Inc, METI/NASA, USGS | ČÚZK | Esi, Intermap, NASA, NGA, USGS | ...

Powered by Esi

2D mapová aplikace

Vltava - proměny historické krajiny | mapová aplikace

MAPOVÉ APLIKACE TÉMATO O PROJEKTU

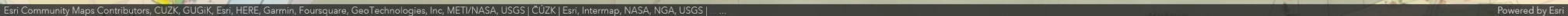
- objekty
- fotografie
 - současná hladina
 - vekt. modely - Land Use
 - Císařské povinné otisky (cca 1840)
 - Státní mapa odvozená (cca 1950)
 - 0 0.66 1
 - Základní mapa ČR (aktuální) (WMS ČÚZK)
- ortofota
 - Ortofoto (cca 1950)
 - Ortofoto (aktuální) (WMS ČÚZK)
- mapy toku
- topografická mapování

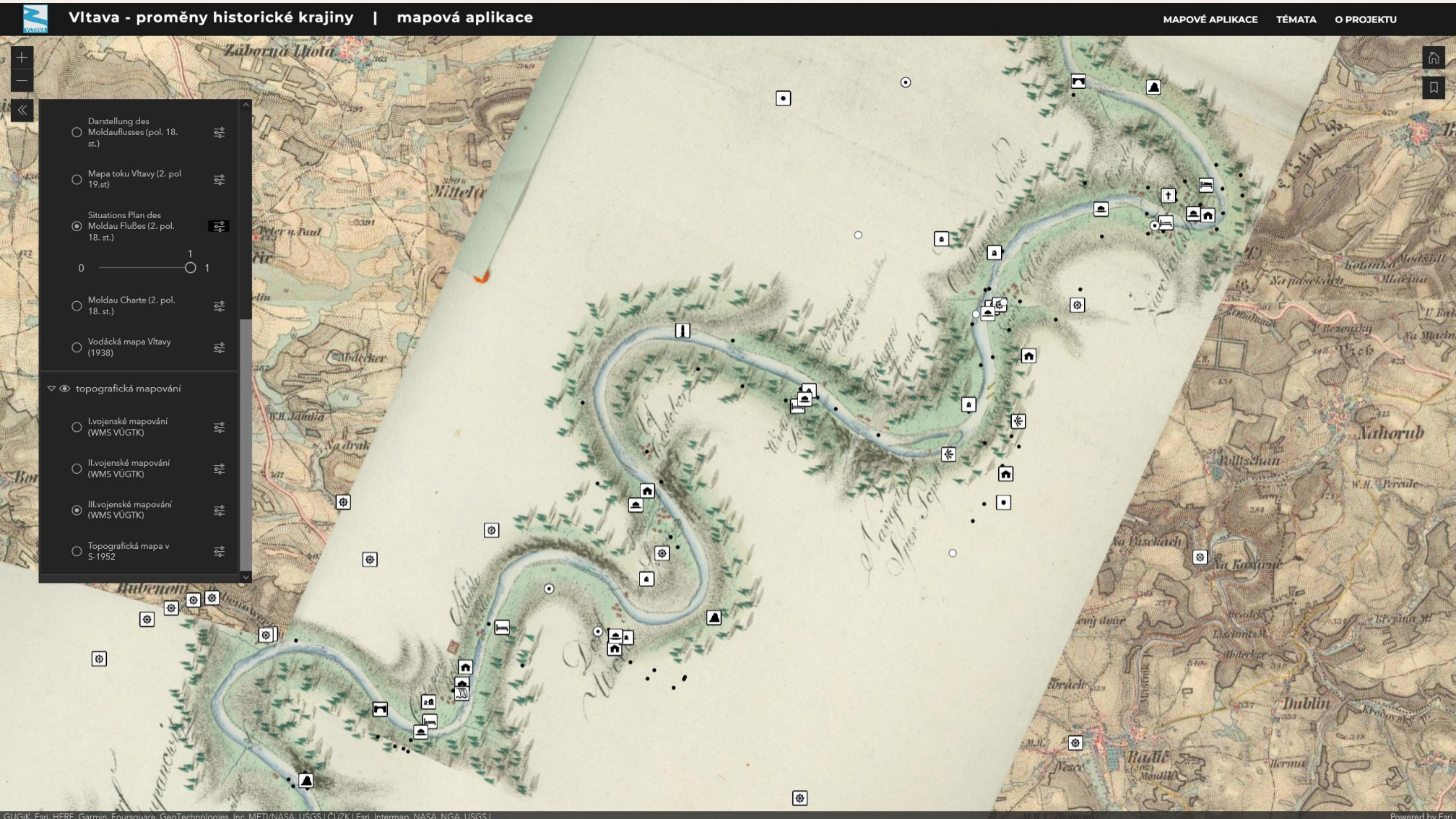
2D mapová aplikace

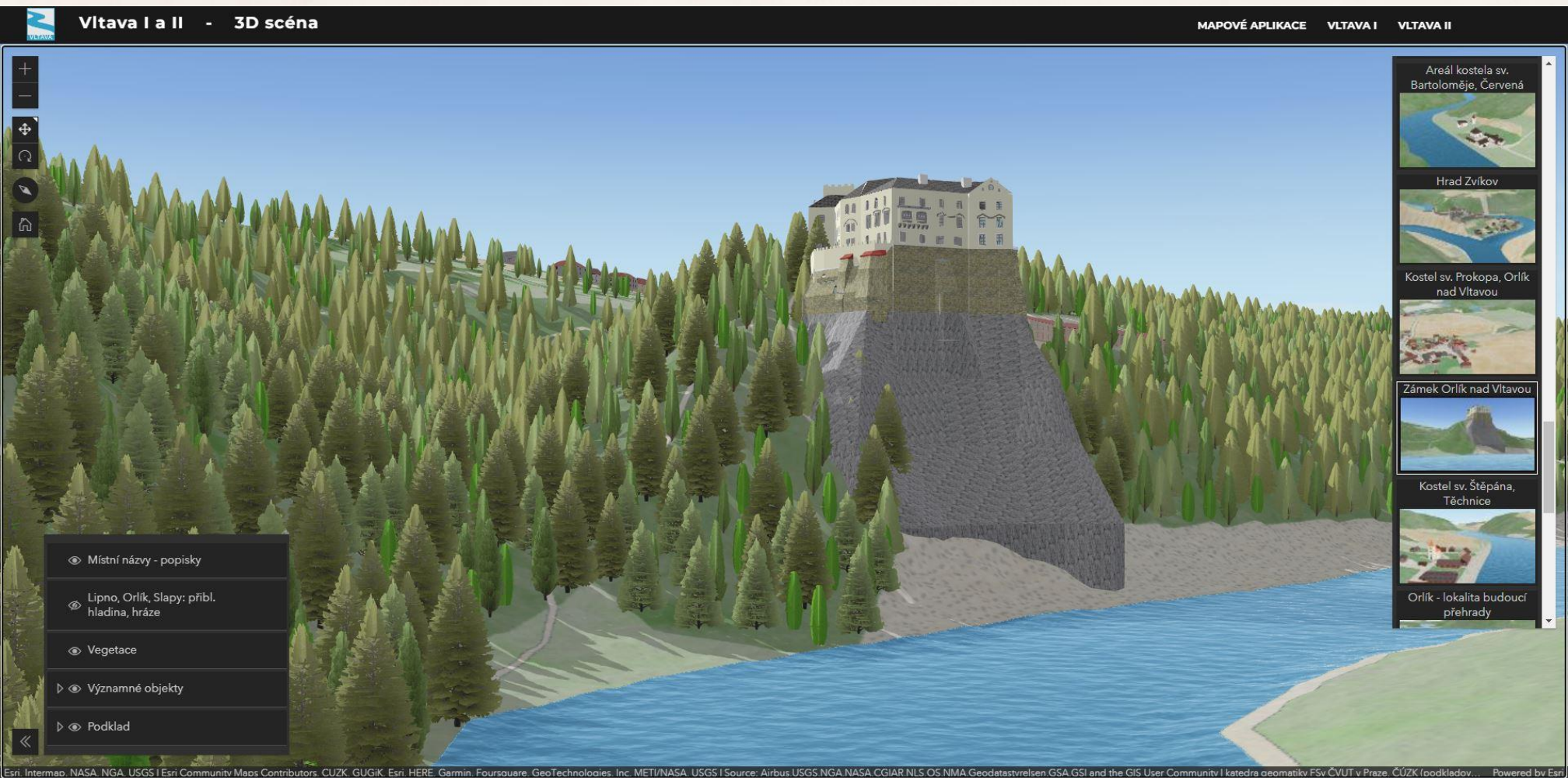
MAPOVÉ APLIKACE TÉMATA O PROJEKTU

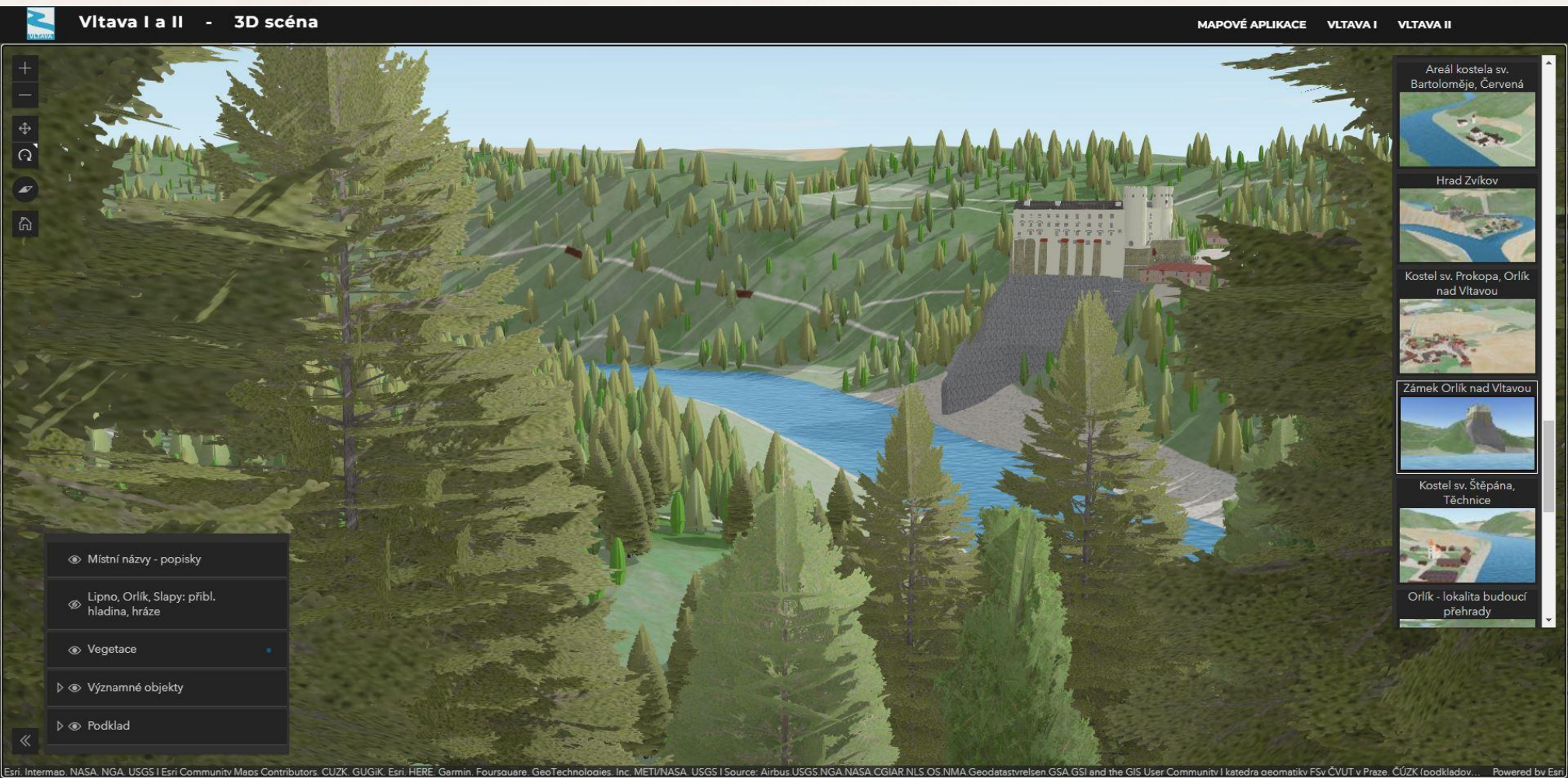
2D mapová aplikace

3D mapová aplikace (scéna)

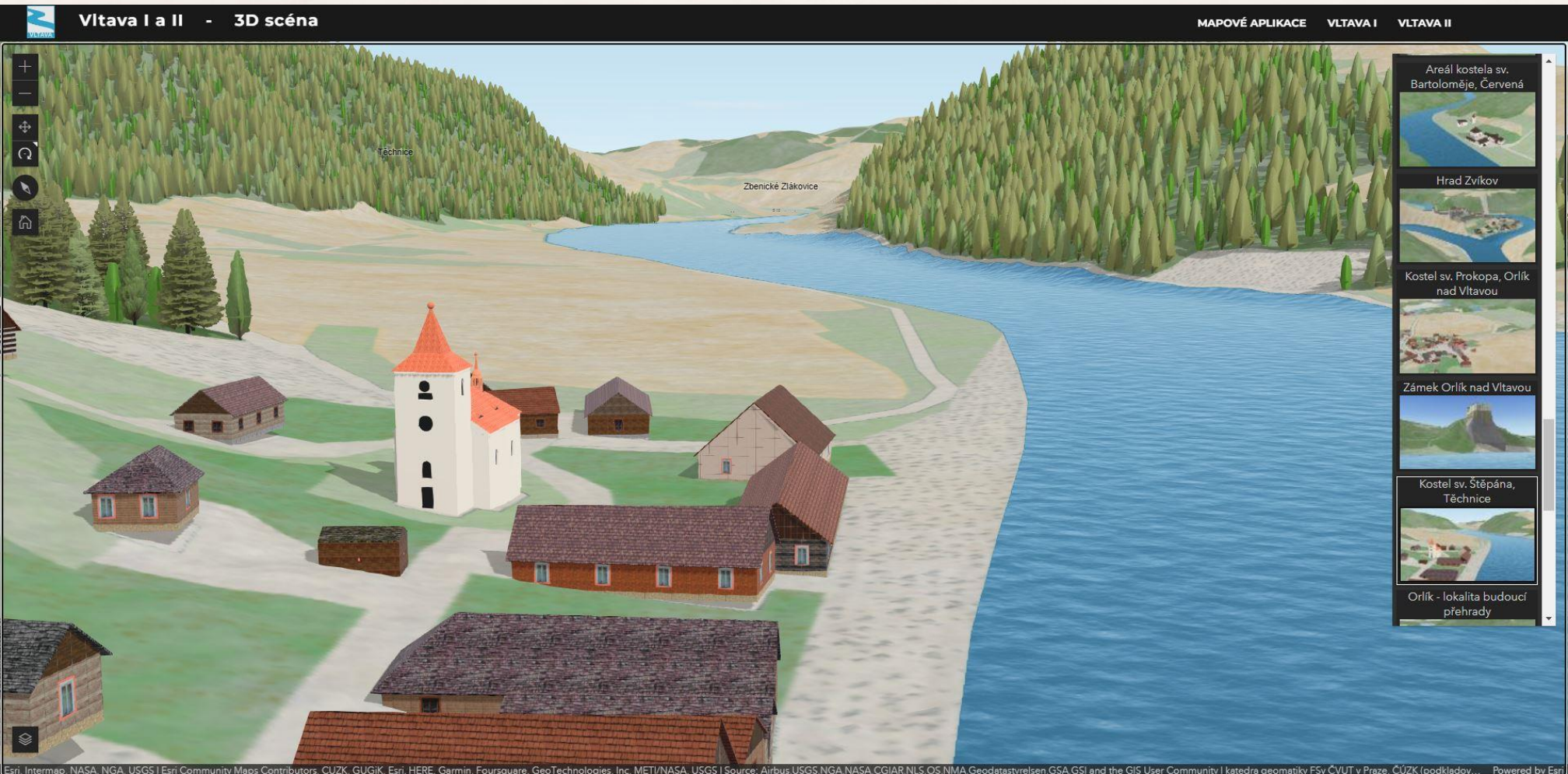
3D mapová aplikace (scéna)

3D mapová aplikace (scéna)

3D mapová aplikace (scéna)

3D mapová aplikace (scéna)

Vltava - proměny historické krajiny | 3D scéna

MAPOVÉ APLIKACE TÉMATA O PROJEKTU

👁 Místní názvy - popisky

👁 Lipno, Orlík, Slapy: přibl. hladina, hráze

👁 Vegetace

▶ 👁 Významné objekty

▼ 👁 Podklad

▶ ○ Textury dle císařských povinných otisků (cca 1840)

▶ ● Ortofoto (cca 1950)

Orlík - lokalita budoucí přehrady

Kostel Narození Panny Marie, Kamýk nad Vltavou

Kostel sv. Fabiána a Šebestiána, Živoň

Slapy - lokalita budoucí přehrady

Areál kostela sv. Kiliána, Davle

3D mapová aplikace (scéna)

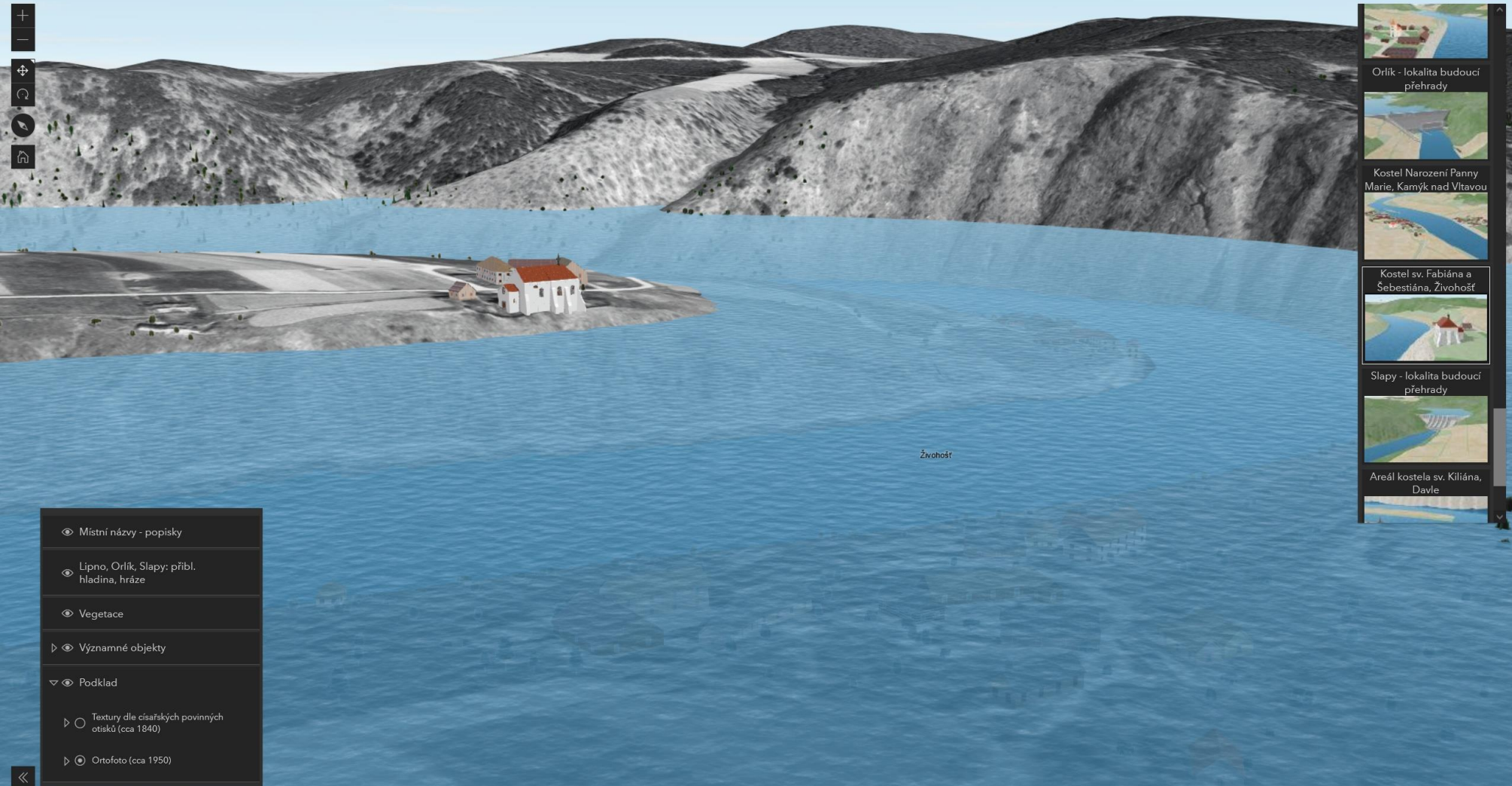

Vltava - proměny historické krajiny | 3D scéna

MAPOVÉ APLIKACE

TÉMATÁ

O PROJEKTU

👁 Místní názvy - popisky

👁 Lipno, Orlík, Slapy: přibl. hladina, hráze

👁 Vegetace

▷ 👁 Významné objekty

▽ 👁 Podklad

▷ ○ Textury dle císařských povinných otisků (cca 1840)

▷ ● Ortofoto (cca 1950)

Orlík - lokalita budoucí přehrady

Kostel Narození Panny Marie, Kamýk nad Vltavou

Kostel sv. Fabiána a Šebestiána, Živohošť

Slapy - lokalita budoucí přehrady

Areál kostela sv. Kiliána, Davle

3D mapová aplikace (scéna)

Vltava - proměny historické krajiny | 3D scéna

MAPOVÉ APLIKACE TÉMATO O PROJEKTU

3D mapová aplikace (scéna)

Vltava - proměny historické krajiny | 3D scéna

MAPOVÉ APLIKACE TÉMATO O PROJEKTU

☑ Místní názvy - popisky

☑ Lipno, Orlík, Slapy: příbl. hladina, hráze

☑ Vegetace

☑ Významné objekty

☑ Podklad

▷ ○ Textury dle císařských povinných otisků (cca 1840)

▷ ● Ortofoto (cca 1950)

Kostel Narození Panny Marie, Kamýk nad Vltavou

Kostel sv. Fabiána a Šebestiána, Živoň

Slapy - lokalita budoucí přehrady

Areál kostela sv. Kiliána, Davle

Kostel sv. Jiří, Vrané nad Vltavou

3D mapová aplikace (scéna)

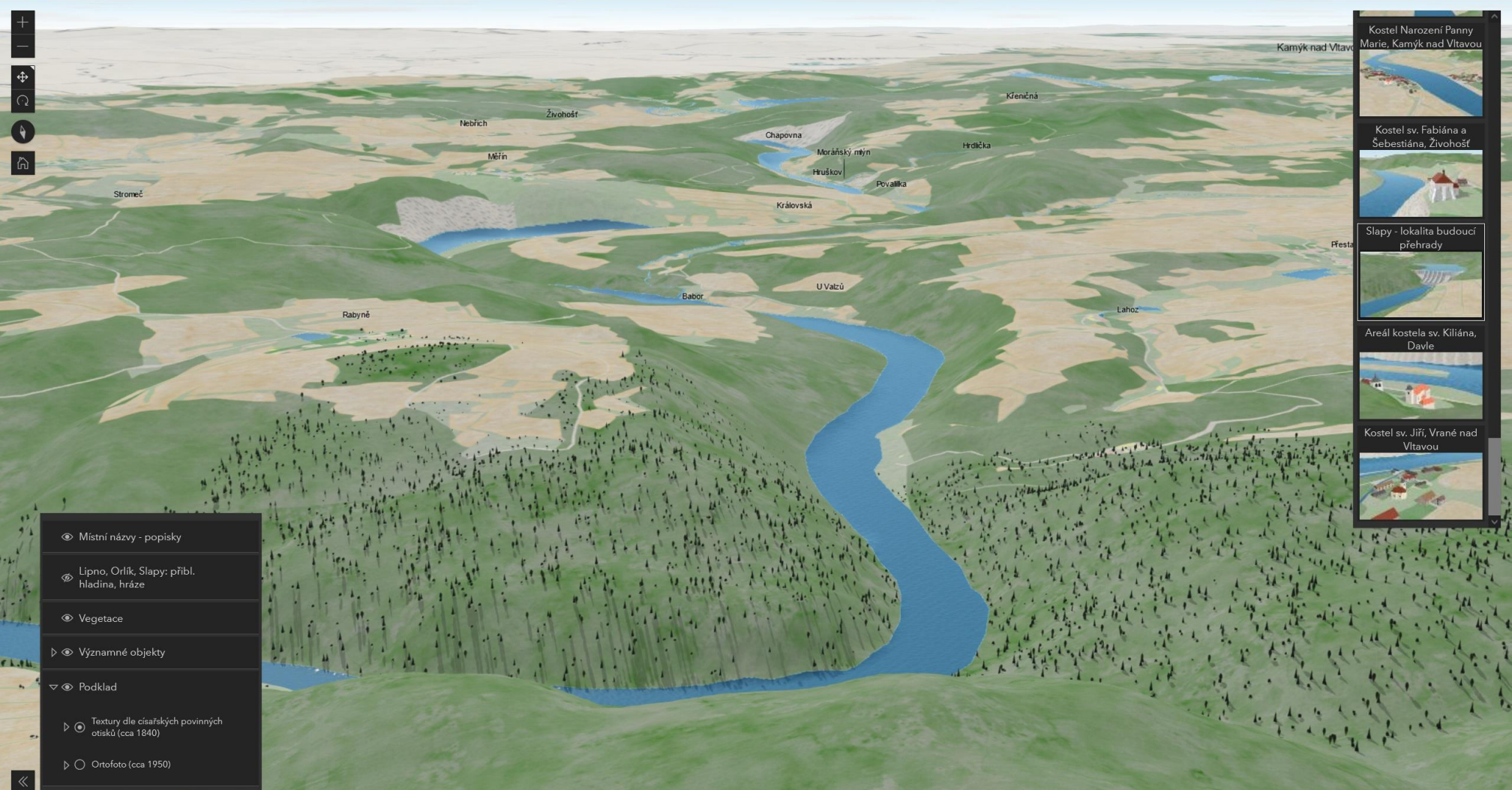

Vltava - proměny historické krajiny | 3D scéna

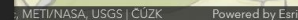
MAPOVÉ APLIKACE

TÉMATÁ

O PROJEKTU

2D / 3D synchronizovaná mapová aplikace

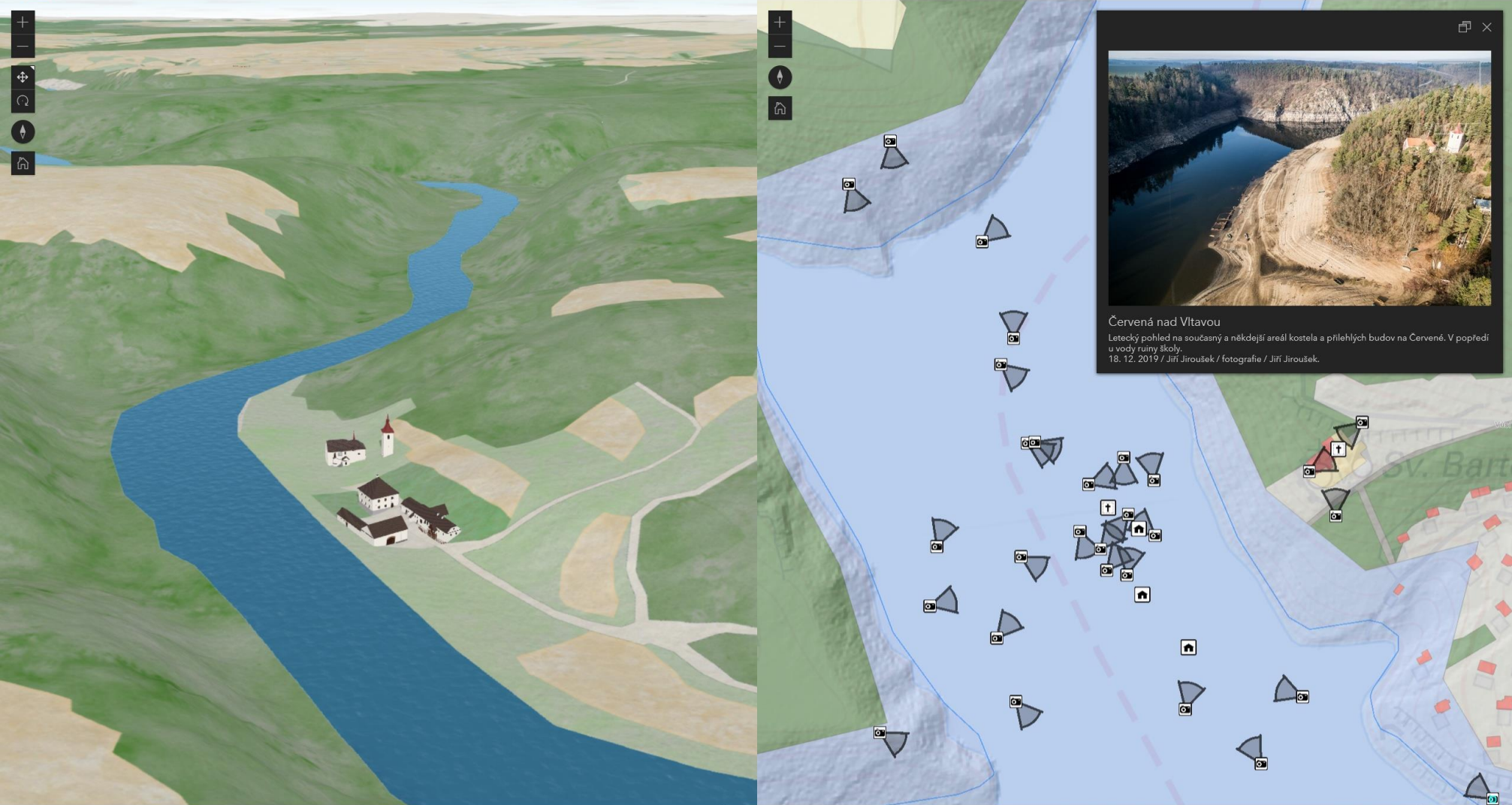

2D / 3D synchronizovaná mapová aplikace

Vltava - proměny historické krajiny | mapová aplikace - 2D a 3D

MAPOVÉ APLIKACE | TÉMATA | O PROJEKTU

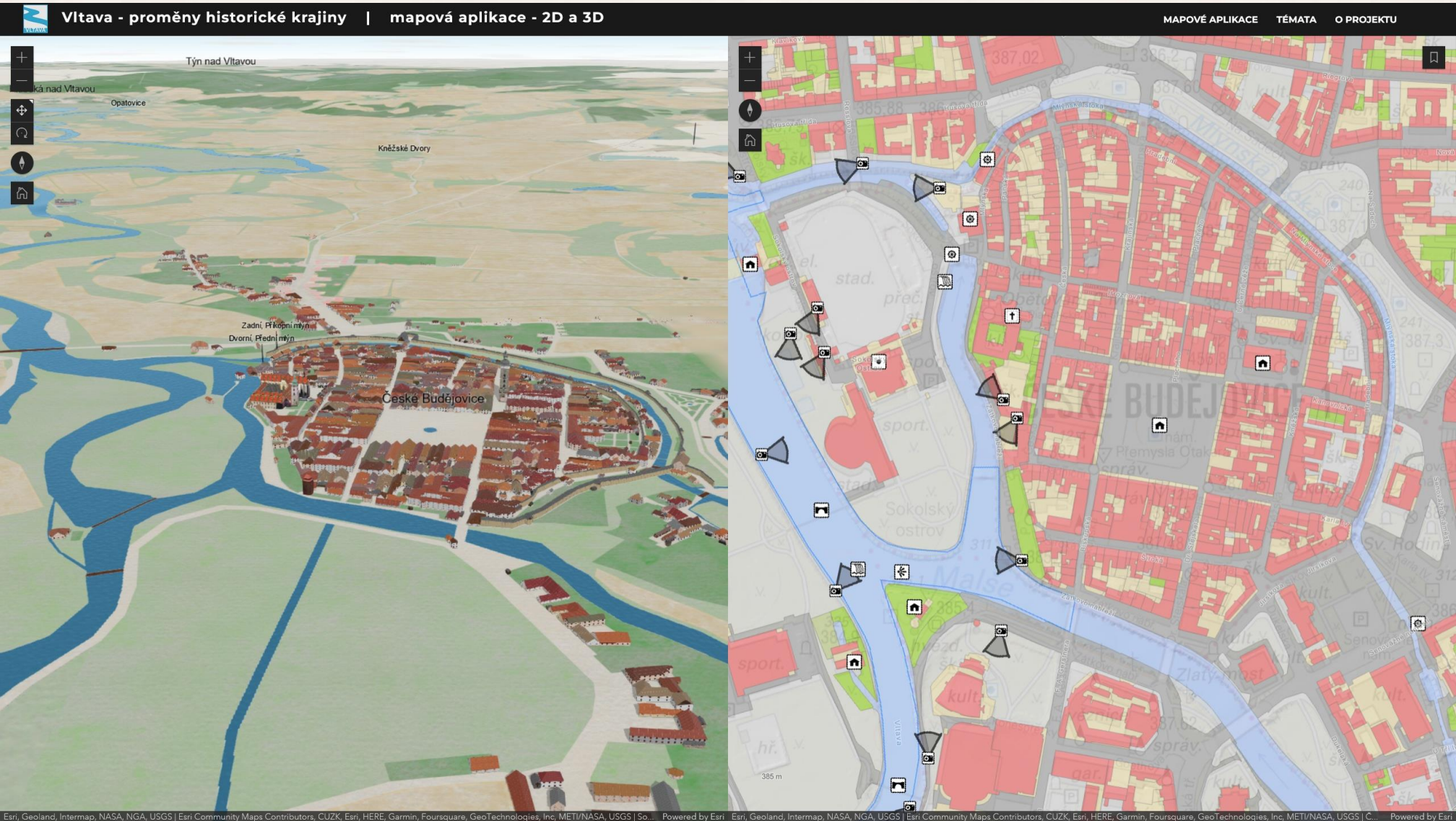

Červená nad Vltavou

Letecký pohled na současný a někdejší areál kostela a přilehlých budov na Červené. V popředí u vody ruiny školy.

18. 12. 2019 / Jiří Jiroušek / fotografie / Jiří Jiroušek.

2D / 3D synchronizovaná mapová aplikace

dvě 2D synchronizovaná okna

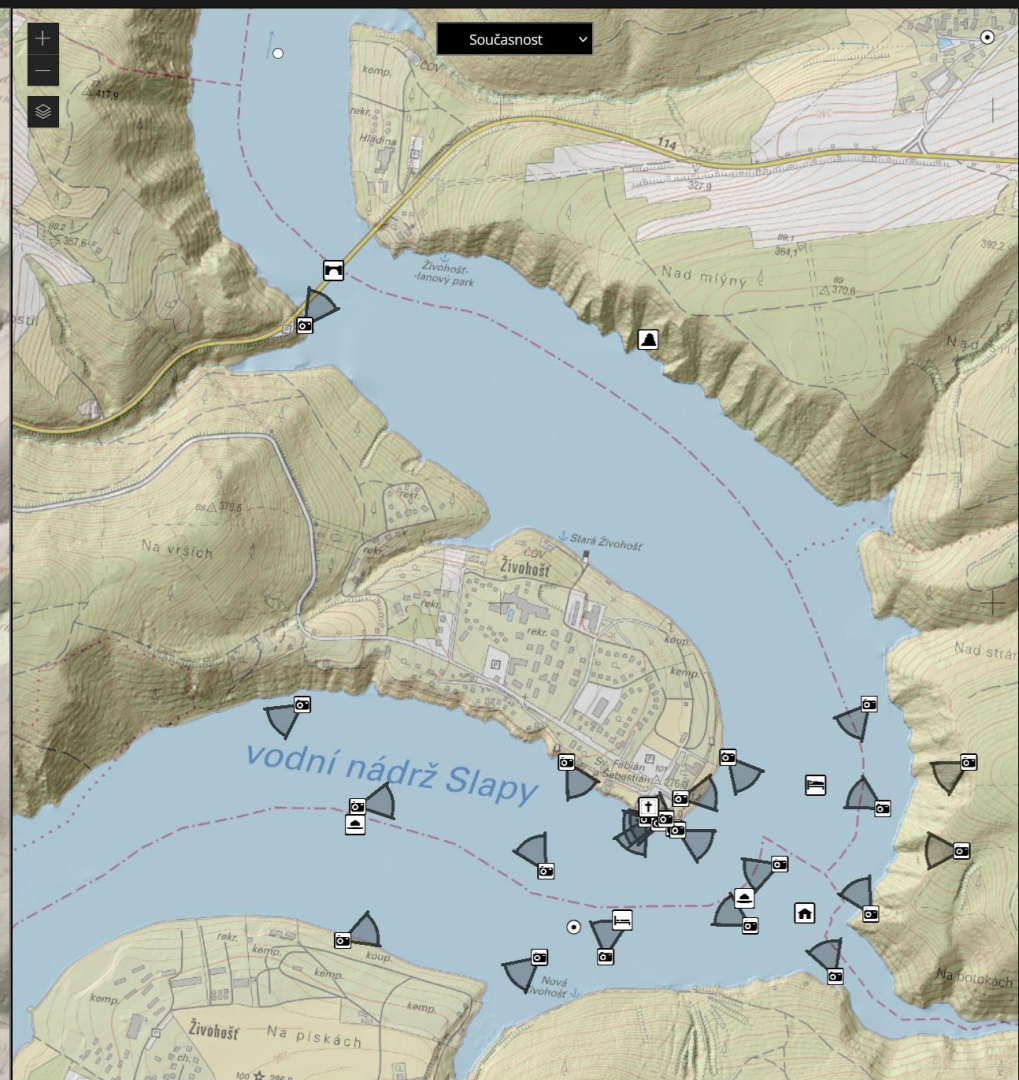

dvě 2D synchronizovaná okna

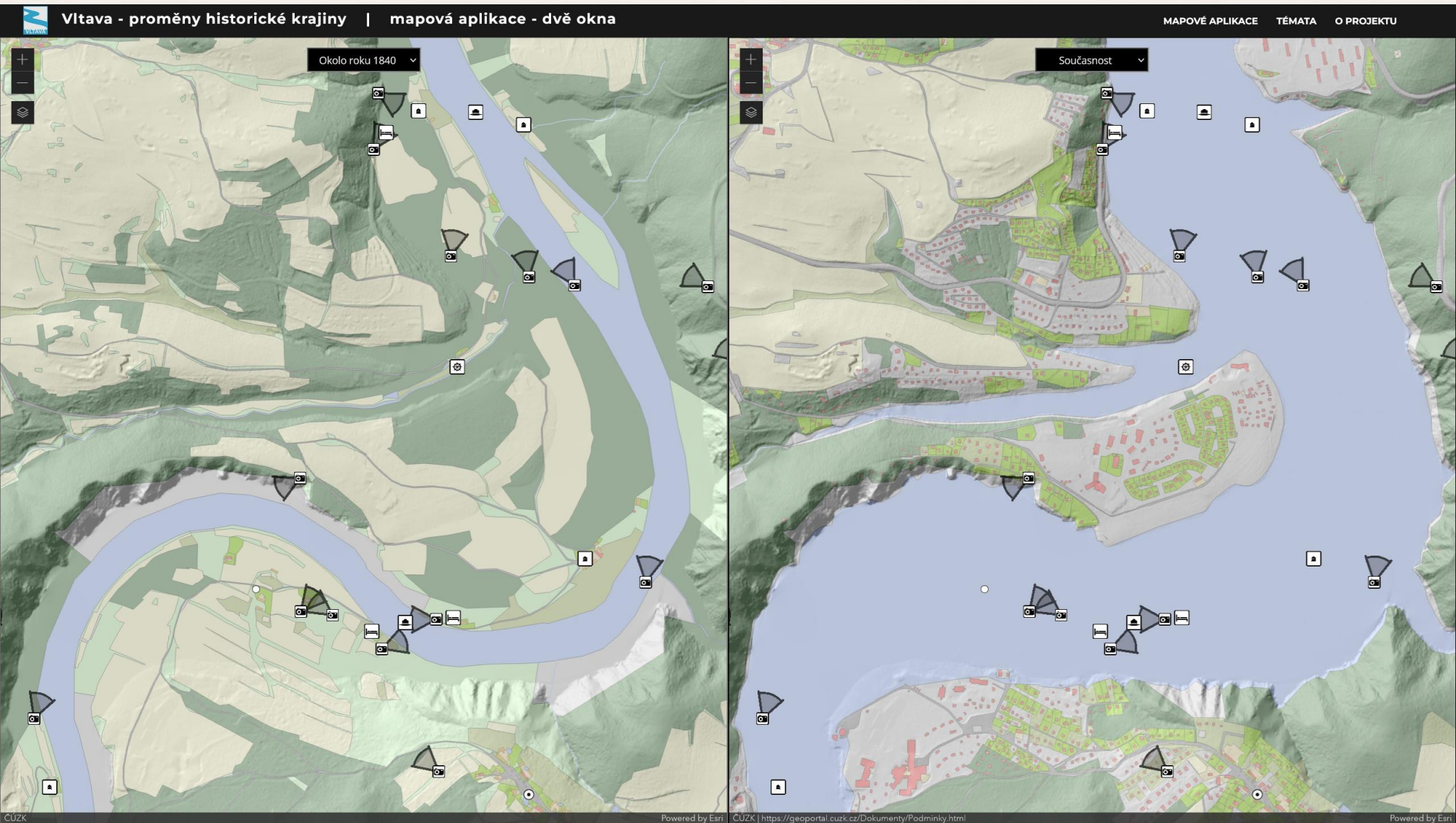

Vltava - proměny historické krajiny | mapová aplikace - dvě okna

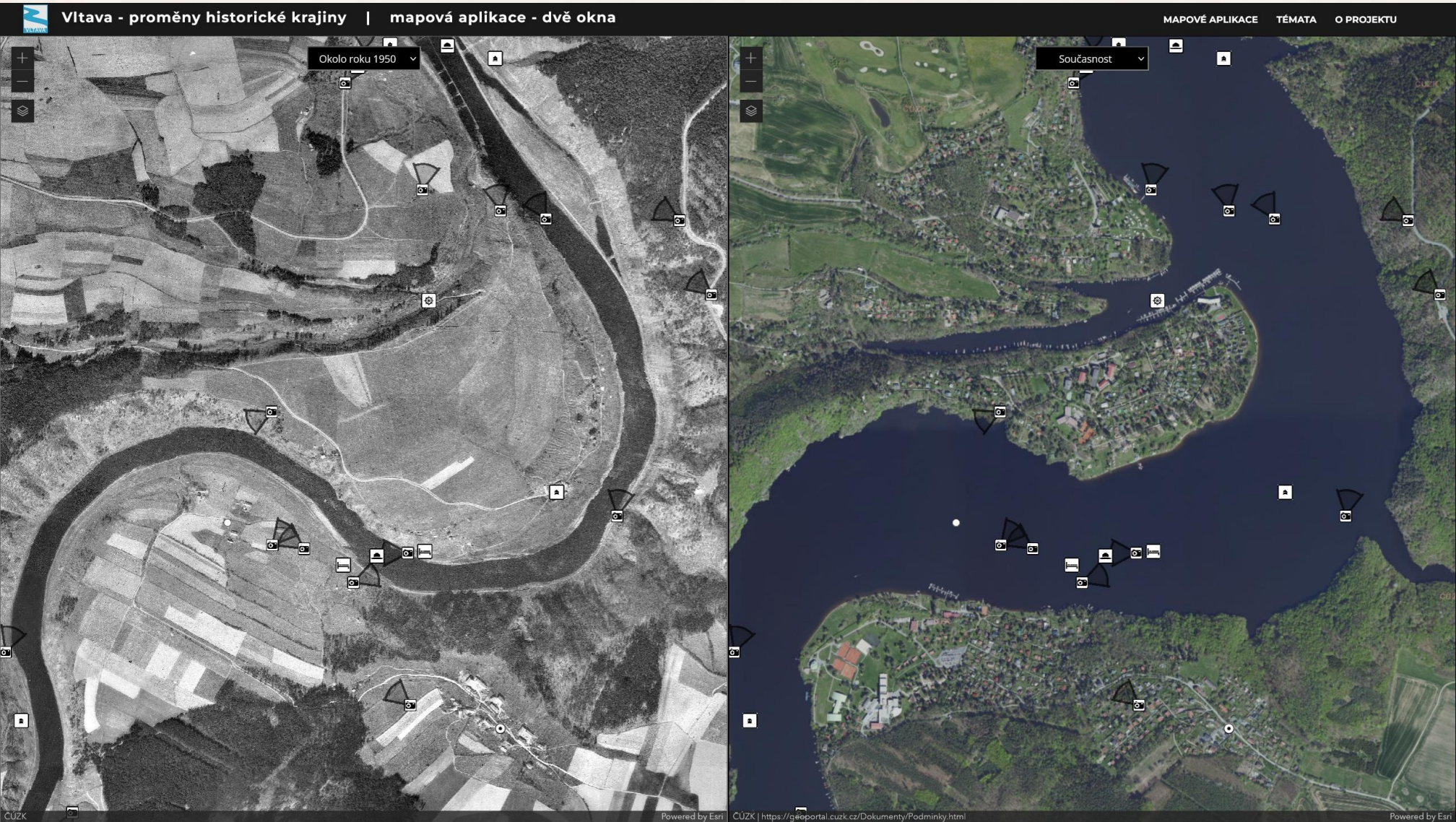
MAPOVÉ APLIKACE TÉMATO O PROJEKTU

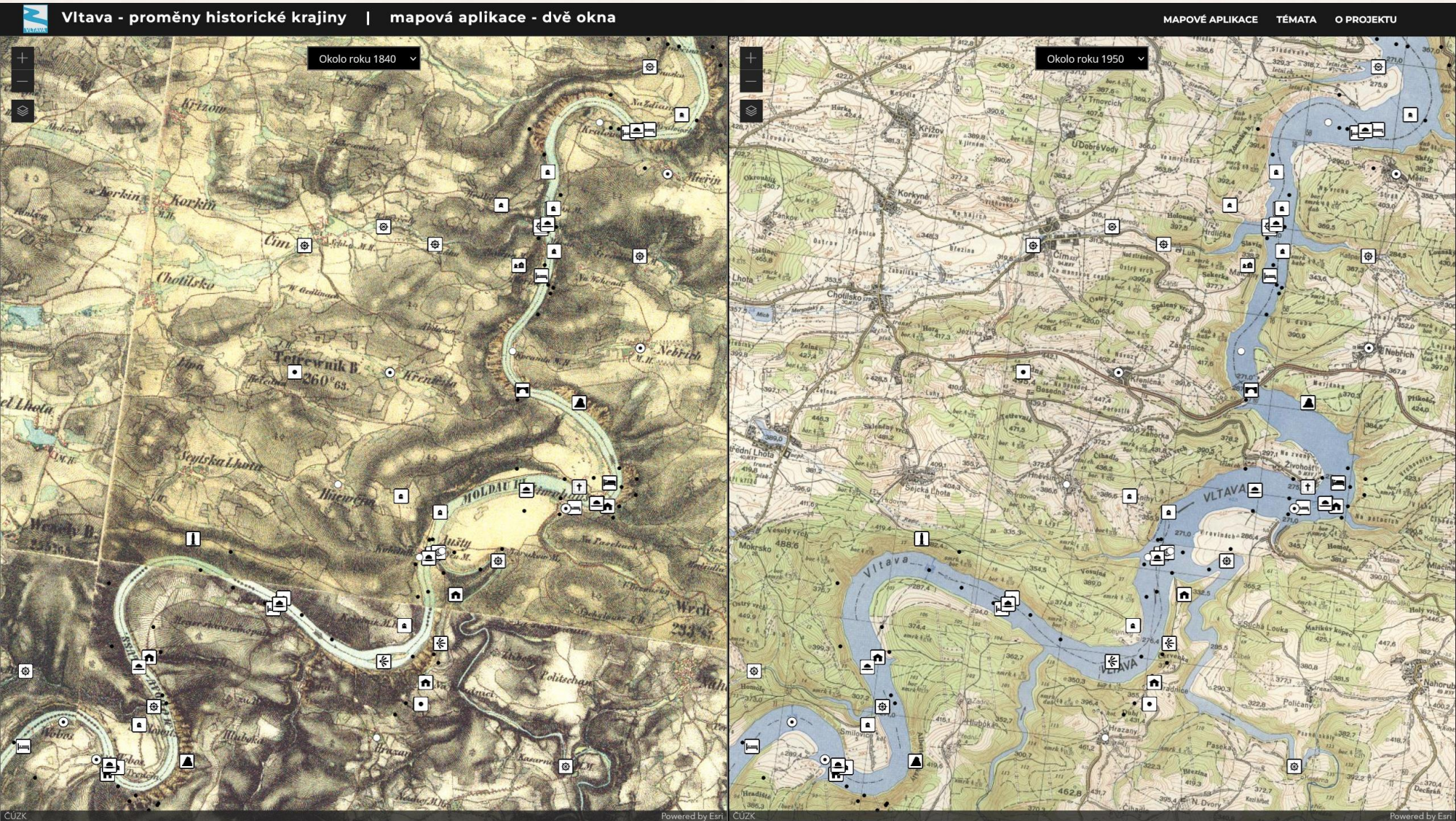
dvě 2D synchronizovaná okna

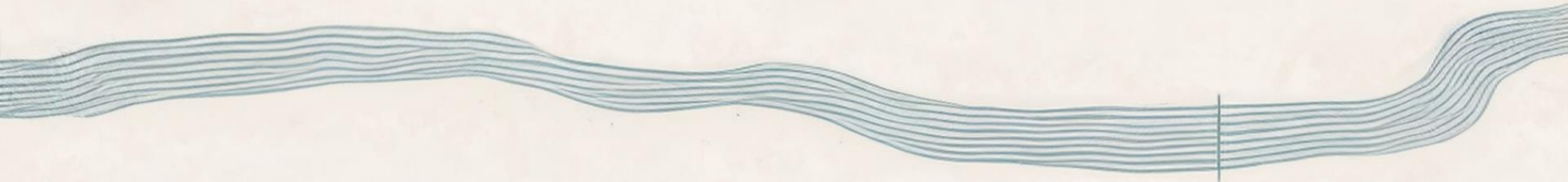
dvě 2D synchronizovaná okna

dvě 2D synchronizovaná okna

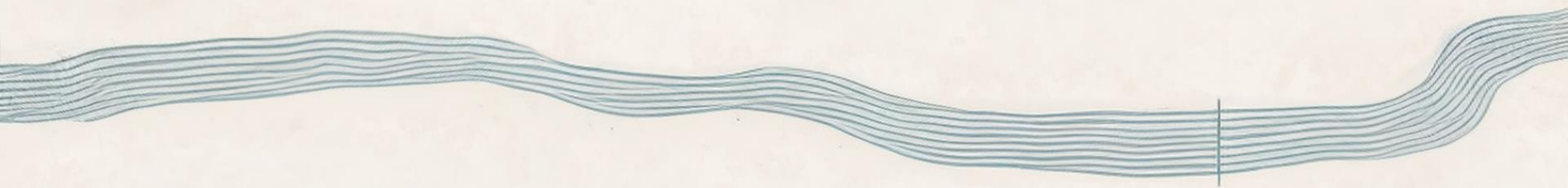

Vltava II

- * **nová témata**
- * **průběžné rozšiřování popisných informací**
- * **doplnění obrazových podkladů**
- * **další mapové vrstvy**
- * **zpřesnění rekonstrukčního DMR**
- * **detailní modelování vybraných objektů**
- * **...**

DĚKUJEME ZA VAŠI POZORNOST

vltava.fsv.cvut.cz

vltava.namapach.cz

